

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

An Ardteistiméireacht 2013

**Aistriúchán
Ar Scéim Mharcála**

Gearmáinis

Ardleibhéal

Nóta do mhúinteoirí agus do scoláirí faoi úsáid na scéimeanna marcála foilsithe

Níl na scéimeanna marcála a fhoilsíonn Coimisiún na Scrúduithe Stáit ceaptha lena n-úsáid mar cháipéisí astu féin. Is áis riachtanach iad ag scrúdaitheoirí a théann faoi oiliúint i léirléamh agus i gcur i bhfeidhm ceart na scéime. Mar chuid den oiliúint sin, as measc rudaí eile, déantar sampláí d'obair na scoláirí a mharcáil agus déantar plé ar na marcanna a bhronntar, mar mhaithe le cur i bhfeidhm ceart na scéime a shoiléiriú. Déanann Scrúdaitheoirí Comhairleacha monatóireacht ar obair na scrúdaitheoirí ina dhiaidh sin le cinntíú go gcuirtear an scéim mharcála i bhfeidhm go comhleanúnach agus go beacht. Bíonn an Príomhscrúdaitheoirí i bhfeighil an phróisis agus is gnách go mbíonn Príomhscrúdaitheoirí Comhairleach ag cuidiú leis. Is é an Príomhscrúdaitheoirí an t-údarás deiridh i dtaca le cé acu a cuireadh an scéim mharcála i bhfeidhm i gceart ar aon phíosa d'obair iarrthóra nó nár cuireadh.

Is cáipéisí oibre na scéimeanna marcála. Cé go n-ullmhaítear dréachtscéim mharcála roimh an scrúdú, ní chuirtear bailchríoch uirthi go dtí go gcuireann scrúdaitheoirí i bhfeidhm ar obair iarrthóirí í agus go dtí go mbailítear agus go meastar an t-aiseolas ó na scrúdaitheoirí uile, i bhfianaise raon ionlán na bhfreagraí a thug na hiarrthóirí, leibhéal foriomlán deacrashta an scrúdaithe agus an ghá le comhleanúnachas caighdeán a choimeád ó bhliain go bliain. Aistriúchán ar an scéim chríochnaithe atá sa cháipéis fhoilsithe seo, mar a cuireadh i bhfeidhm ar obair na n-iarrthóirí uile í.

Is cóir a nótáil i gcás scéimeanna ina bhfuil freagraí nó réitigh eiseamláireacha nach bhfuil sé i gceist a chur in iúl go bhfuil na freagraí ná na réitigh sin uileghabhálach. D'fhéadfadh sé go bhfuil leaganacha éagsúla nó malartacha ann a bheadh inghlactha freisin. Ní mór do na scrúdaitheoirí tuillteanas gach freagra a mheas agus téann siad i gcomhairle lena Scrúdaitheoirí Comhairleacha nuair a bhíonn amhras orthu.

Scéimeanna Marcála san am atá le teacht

Ní cóir talamh slán a dhéanamh d'aon rud a bhaineann le scéimeanna marcála san am atá le teacht bunaithe ar scéimeanna a bhí ann cheana. Cé go mbíonn na bunphrionsabail mheasúnachta mar an gcéanna, is féidir go mbeadh athrú ar shonraí marcála cineál áirithe ceiste i gcomhthéacs na páirte a bheadh ag an gceist sin sa scrúdú foriomlán bliain áirithe ar bith. Bíonn sé de fhreagracht ar an bPríomhscrúdaitheoirí bliain áirithe ar bith a dhéanamh amach cén tslí is fearr a chinnteoidh go measfar obair na n-iarrthóirí go cothrom agus go cruinn, agus go gcoimeádfar caighdeán comhleanúnach measúnachta ó bhliain go bliain. Dá réir sin, d'fhéadfadh gnéithe de struchtúr, de mhionsonraí agus de chur i bhfeidhm na scéime marcála in ábhar áirithe athrú ó bhliain go bliain gan rabhadh.

Agus an scéim mharcála á léamh is cóir na pointí a leanas a chur san áireamh:

- Maidir le gach roinn den scrúdú níor chóir a mheas nach féidir glacadh le haon fhreagra ach amháin na freagraí a thugtar ar an scéim mharcála. Is féidir glacadh le nathanna cainte, frásáí agus focail a bhfuil a gcíall cosúil leo siúd atá ar an scéim mharcála fhoilsithe chomh maith.
- Braitheann na mionsonraí a theastaíonn in aon fhreagra ar an gcomhthéacs agus ar an gcaoi a gcuirtear an cheist, agus ar an lín marcanna atá ar fáil don fhreagra ar an scrúdpháipéar. Dá bhrí sin, d'fhéadfadh riachtanais agus leithdháileadh na marcanna a bheith difriúil ó bliain go bliain.
- Caithfear focail, nathanna cainte nó frásáí a úsáid i gceart i gcomhthéacs agus níor cheart iad a bhréagnú, agus más léir go n-úsáidtear go mícheart iad nó go mbréagnaítear iad, ní féidir na marcanna a thabhairt.
- Léiríonn **tulslais** / roimh fhreagra go bhfuil an freagra comhchíallach leis an gceann a tháinig roimhe nó gur freagra malartach é. Ní féidir glacadh le freagraí le tulslais eatartha mar fhreagraí éagsúla mar sin.
- Léiríonn **lúibíní cruinne** () ábhar nach meastar a bheith riachtanach chun marcanna ionmlána a bhaint amach.
- Tá eolas **a bhfuil líne faoi** riachtanach chun an marc ionmlán a bhaint amach.
- Ba cheart freagraí cealaithe a chur san áireamh sa chás nár tugadh aon fhreagra eile. I gcás go bhfreagraíonn iarrthóir ceist níos mó ná uair amháin, glac leis an gcéad fhreagra agus sin amháin. I gcás ina bhfuil freagraí i dteanga seachas an teanga a sonraíodh: bronn leathmharcanna.
- **Socruithe Réasúnta**
Ina gcás siúd dar deonaíodh tarscaoileadh maidir le litriú agus gramadach, ní ghearrtar pionós as earráidí sa litriú ná i ngnéithe áirithe eile den għramadach. Agus obair na n-iarrthóirí seo á meas cuirfear scéim mharcála mhionathraithe i bhfeidhm mar atá leagtha amach ar leathanaigh 19 agus 23 den scéim mharcála.

AN TRIAIL CHLUASTUISCEANA:

(80 marc: 22, 15, 17, 26)

Cuid a hAon: Agallamh raidió le Henrik Jansen (Freagraí i nGearmáinis: leathmharcanna)

(22 marc: 4, 6, 7, 2, 3)

1. (4 mharc: 2 x 2 mharc)

Tabhair sonrai maidir le saol oibre Henrik Jansen.

(Dhá cheann ar bith: 2x2 mharc)

- (a) Is é máistir an chuain é (ó 1999 i leith).
- (b) Oibríonn sé in Hamburg.
- (c) Tá sé ag obair ann le (breis agus) 30 bliain / óna óige.

2. (6 mharc: 3 x 2 mharc)

*Cén fáth an bhfuil láthair oibre Henrik Jansen chomh tábhachtach sin don Ghearmáin?
Tabhair trí shonra*

(Trí cinn ar bith: 3x2 mharc)

- (a) Is é an t-aon chalafort idirnáisiúnta sa Ghearmáin é.
- (b) Téann gach earra iompórtála agus earra easpórtála ar muir trí Hamburg.
- (c) Anuraidh, ba é 95.1 milliún ton(n)a // 26000 tona sa lá (a chuaigh tríd an gcalafort).
- (d) Fostóir tábhachtach // Fostaíonn sé (beagnach) 5,000 duine.

3. (7 mharc: (i) 2 x 2 mharc; (ii) 3 x 1 mharc)

(i) *Cad as a dtagann na longa atá in Hamburg? Tabhair dhá shonra*

(Dhá cheann ar bith: 2x2 mharc)

- (a) An Áise
- (b) An Afraic (Tíortha na hAfraice)
- (c) Tuaisceart na hEorpa
- (d) An tSualainn
- (e) An Íoslainn

(NB: As gach cearn den domhan: 1 mharc mura bhfuil ach freagra amháin tugtha)

(ii) *Cad iad na hearrai a iompraionn na longa go Hamburg? Tabhair trí shonra.*

(Trí cinn ar bith: 3 x 1 mharc)

- (a) Earrai tomhaltais
- (b) Carranna
- (c) Teicstíl
- (d) Páirteanna plaisteacha / pláistigh
- (e) Ola
- (f) Gual

4. (2 mharc: 2 x 1 mharc)

Labhraíonn Henrik Jansen faoin gcoiriúlacht ina láthair oibre. Tabhair sonrai.

(Dhá cheann ar bith: 2x1 mharc)

- (a) Comhoibríonn / oibríonn siad le pólíní na Gearmáine / Interpol
- (b) Mangaireacht drugáí / drugáí
- (c) Gáinneáil daoine (láimhseáil/ láimhsiu daoine = 0)
- (d) Inimircigh neamhdhleathacha (ón Áise Thoir Theas aimsithe i gcoimeádán)

5. (3 mharc: 3 x 1 mharc)

Cad iad na deiseanna fostaíochta atá le fáil i láthair oibre Henrik Jansen? Tabhair trí shonra.

(Trí cinn ar bith: 3 x 1 mharc)

- (a) Oibrithe / saothraithe trádstórais ag teastáil.
- (b) Pearsanra TF / Ríomhaireachta ag teastáil.
- (c) Poist riarracháin / eagrúcháin ar fáil.
- (d) Poist sa chuntasaíocht / sa leabharchoimeád.
- (e) Poist sa lóistíocht.
- (f) Is féidir dul faoi oiliúint le bheith i do chaptaen.
- (g) Taithí oibre ar fáil. (obair phraiticiúil = 0)

Cuid a Do: Glao teileafóin
(Freagraí i mBéarla/i nGaeilge: leathmharcanna)

(15 marc: 9, 6)

1. (9 marc: 1 mharc; 2+2 mharc; 2 mharc; 2 mharc)

Scrióbh síos sa Ghearmáinis na príomhphointí a scríobhann an duine a fhraigheann an glao sa nóta faoin gcomhrá. (Na príomhfhocail, gan abairtí iomlána)

Iomlán nó faic:

Anruf von: (Barbara) H-e-r-m-s-e-n // Bens Kindergärtnerin (1)

Fadhb: (2+2 mharc)

- Ben hatte einen Unfall/ ist hingefallen/ ist mit einem Kind zusammengestoßen/
hat sich am Bein verletzt/ hat geblutet/ Blut (2)
- will (deshalb) nach Hause (2)

Im Falle einer Verspätung wird die Anruferin:

- einen Rückruf erhalten. (2)

Iomlán nó faic:

Kontaktnummer: 0162 – 78 40 21 9 (2)

2. (6 mharc: 3 x 2 mharc)

Scrióbh síos trí shampla den teanga (= nathanna cainte agus frásai) a úsáidtear a léiríonn go bhfuil an duine atá ag glaoch ag iarraidh an duine eile a chur ar a s(h)uaimhneas.

Trí cinn ar bith; níl aon mharcanna ag dul do thuin chainte gan tagairt do nathanna agus frásai ar leith. Glac le: frása cruinn/beacht nó athinsint chruinn ar nathanna cainte san aistriúchán:

- (a) Erschrecken Sie bitte nicht./Ná bíodh eagla ort.
- (b) Wir haben alles wieder unter Kontrolle./Tá gach rud faoi smacht againn.
- (c) Ihr Sohn hatte einen kleinen Unfall. / Bhí timpiste bheag ag an mac.
- (d) Eigentlich nichts Schlimmes./Ní raibh sé tromchúiseach dáiríre / Ní raibh sé ródhona.
- (e) Sie brauchen sich keine Sorgen zu machen./Ná bíodh imní ort.
- (f) Wir haben natürlich (sofort) erste Hilfe geleistet. / (Ar ndóigh) Thugamar garchabbair dó (láithreach).
- (g) ... alles in Ordnung./Tá gach aon ní i gceart.
- (h) Er hat sich ... etwas beruhigt./Tá sé pas beag níos socraanois.

1. (5 mharc: (i) 1 mharc; (ii) 2 x 2 mharc)
(i) Tarlaíonn an comhrá idir

(d) múinteoir agus scoláire (1)

(ii) Aimsigh *dhá* leid sa chomhrá a thacaíonn le do rogha.

(Dhá cheann ar bith: 2 x 2 mharc). Glac le hathfhriotal tráthúil Gearmánach:

- (a) Úsáideann an cainteoir mná “du”/ “Thomas” leis agus úsáideann seisean “Inón”/ “Frau Schmidt” // Is í a mhúinteoir Laidine í.
- (b) Tugann an cainteoir mná amach dó toisc nach raibh aird á tabhairt aige.
- (c) Deir sí go labhraíonn sé sa rang.
- (d) Bhí uirthi iarraidh air a bheith ciúin trí huaire sa rang.
- (e) Deir sí go gcuireann sé isteach ar an rang // tugann sí amach faoina iompar
- (f) Deir sé go bhfaigheann sé a rang / an t-ábhar leadránach.
- (g) Deir sí gur mhaith lena chomhscoláirí foghlaim.
- (h) Deir sí go bhfuil gráid mhaithe ag teastáil óna chomhscoláirí.
- (i) Iarrann sí air tuiscint a léiriú dá chomhscoláirí.
- (j) Bagraíonn sí air go n-inseoidh sí dá thuismitheoirí é / go nglaoftaigh sí ar a thuismitheoirí.

2. (5 mharc: (i) 1 mharc; (ii) 2 x 2 mharc)

(i) Cén focal is fearr a chuireann síos ar an gcaoi a bhfreagraíonn an cainteoir mná le linn an chomhrá?

(a) míshásta (1)

(ii) Scriobh síos *dhá* shonra ón gcomhrá a thacaíonn le do rogha.

(Dhá cheann ar bith: 2x2 mharc). Glac le hathfhriotal tráthúil Gearmánach:

- (a) Ní thugann tú aird (Du bist zu unaufmerksam.)
- (b) Bíonn tú i gcónaí ag caint. (Du sprichst die ganze Zeit.)
- (c) Ní mór é seo a athrú, an dtuigeann tú? (Das muss sich ändern, hörst du?)
- (d) Tá an t-iompar / sé suaiteach. (Du lenbst die anderen ab/Du störst.)
- (e) Taispeánann sí míshásamh faoi neamhshuim an chainteora fhirinn. (Meinst du das im Ernst?)
- (f) Bhí uirthi é a cháineadh trí huaire an lá sin amháin. (Ich habe dir doch allein heute schon drei Mal sagen müssen, ...)
- (g) Cén fáth nach féidir leat a bheith i do thost? (Warum kannst du nicht (einfach) ruhig sein?)
- (h) Ar chuala mé dáiríre a bhfuil tú i ndiaidh a rá? (Ich glaube, ich höre nicht richtig!/Was soll denn das heißen?!)
- (i) Tugann sí iompar leithleach ar iompar an chainteora fhireannaigh. (Findest du das nicht ein bisschen egoistisch?)
- (j) Átíonn sí gur mhaith leis na scoláirí eile sa rang leanúint ar aghaidh i mbun staidéir ar an Laidin // gur mhaith leo foghlaim // nach mór dóibh marcanna maithe a ghnóthú. (Andere in deiner Klasse wollen mit Latein weitermachen./Sie wollen etwas lernen./Sie brauchen eine gute Note.)

- (k) Tá rabhadh faigte agat! (Deshalb warne ich dich.)
- (l) Bagraíonn sí air go nglaofaidh sí ar a thuismitheoirí. (Wenn du noch einmal ...)
- (m) Deir sí “an bhfuil sé sin soiléir” go crosta (Ist das klar?)

3. (4 mharc: 2 x 2 mharc)

Conas a mhínionn an cainteoir fireannach a chuid gníomhartha? Tabhair sonrai.

(Dhá cheann ar bith: 2x2 mharc)

- (a) Ceapann sé go bhfuil an rang Laidine // an t-ábhar leadránach / nach bhfuil sé spéisiúil.
- (b) Deir sé go mbeidh sé ag éirí as an Ladin / as an ábhar / aisti an bhliain seo chugainn.
- (c) Deir sé nach dteastaíonn gráid mhaithe uaidh // gur cuma leis cén grád a ghnóthaíonn sé i Ladin.
- (d) Ceapann a chomhscoláirí go bhfuil a scéalta grinn greannmhar.

4. (3 mharc: 2+1 mharc)

Cad a deir an cainteoir mná go ndéanfaidh sí sa deireadh? Tabhair sonrai.

Deir sí go nglaofaidh sí ar a thuismitheoirí //go ndéanfaidh sí teagmháil lena thuismitheoirí (2) má aimsíonn sí é ag caint athuair // má leanann sé air ag caint (1)

Cuid a Ceathair: Nuacht
(Freagraí i nGearmáinis: bronn leathmharcanna)

(26 marc: 7, 5, 6, 8)

1. (7 marc: (i) 3 x 1 mharc; (ii) 2 x 2 mharc)

- (i) *De réir eolais ó thionscnóirí turas sa Ghearmán, cén tóir atá ar laethanta saoire teanga i measc na nGearmánach? Tabhair sonrai.*

(Trí cinn ar bith: 3 x 1 mharc)

- (a) Téann 160 000 duine ar saoire teanga gach bliain.
- (b) Is leanaí agus déagóirí / daoine óga iad leathchuid/80 000 díobh.
- (c) Ba mhaith le naonúr as 10 scoláirí feabhas a chur ar a gcuid Béarla.
- (d) Taistealaíonn mórchuid de na scoláirí níos sine go dtí an Bhreatain (Mhór).
- (e) Tá 160 campa Béarla sa Ghearmáin.

- (ii) *Cad ba chóir do thuismitheoirí a sheiceáil nuair a bhíonn saoire teanga á cur in áirithe acu dá gcuid leanai? Tabhair dhá shonra.*

(Dhá cheann ar bith: 2x2 mharc)

- (a) Níl níos mó ná 15 scoláire (i ngrúpa / rang).
- (b) Tá gníomhaíochtaí fóillíochta dea-eagraithe.
- (c) Scrúdú (scrúduithe) Béarla i dtosach báire.

2. (5 marc: (i) 3 x 1 mharc; (ii) 2 mharc)

- (i) *Cén aidhm atá leis an ‘Tóstal’? Tabhair trí shonra.*

(Trí cinn ar bith: 3x1 mharc)

- (a) Áitiú ar eisimircigh Éireannacha teacht go hÉirinn.
- (b) Áitiú ar dhaoine a bhfuil spéis acu in Éirinn teacht go hÉirinn.
- (c) Poiblíocht dhomhanda d’Éirinn / chun Éire a chur chun cinn.
- (d) Turasóirí a mhealladh (le hócáidí / féilte éagsúla...).

- (ii) *Cé mhéad duine de bhunadh na hÉireann a chónaíonn sa Ghearmáin?*

Iomlán nó faic:

(Tuairim is) 30 000. (2)

3. (6 mharc: (i) 2 x 2 mharc; (ii) 1 + 1 mharc)

- (i) *Tá fás leanúnach ar líon na gcóisirí spontáineacha ar mhórscála atá á n-eagrú ar Facebook. Tabhair dhá shonra.*

(Dhá cheann ar bith: 2x2 mharc)

- (a) Bíonn cóisirí ar siúl i bpáircéanna / i gcearnóga margaidh.
- (b) Bíonn cóisirí ar siúl cois aibhneacha // cois lochanna // faoin tuath.
- (c) Freastalaíonn na mílte duine orthu.
- (d) Bíonn pólíní i láthair.

- (ii) *Cad atá á éileamh ag polaiteoirí na Gearmáine anois?*

Go n-iocfaidh Facebook as aon damáiste (1) nó go gcuirfidh (Facebook) stop leis na cóisirí sin (1).

4. (8 mharc: (i) 2 x 3 mharc; (ii) 1+1 mharc)

Cén aimsir atá á tuar sa Ghearmáin do na laethanta atá romhainn amach? Tabhair sonrai.

(Dhá cheann ar bith: 2 x 3 mharc)

- (a) Ní bheidh athrú móir air.
- (b) (Fanfaidh sé) grianmhar/tirim.
- (c) (Ar a mhéad, thart ar) 25 céim.
- (d) Ceo ar maidin / go luath.
- (e) Spéir ghlan

(ii) Cén aimsir atá tuartha do na hAlpa? Tabhair sonrai.

- Radhairc shoiléire / léargas maith **(1)**
- Díreach i gceart le haghaidh fánaíocht cnoic/ sléibhe / siúil cnoic/sléibhe **(1)**
(dreapadóireacht = 0)

TEXT I: LESEVERSTÄNDNIS (60 marc)**(18, 16, 16, 10)**

(Teastaíonn fianaise gur thug na hiarrthóirí an téacs; **athfhriotal** gan ionramháil **san áit ina bhfuil ionramháil riachtanach/ina bhfuil ábhar nach mbaineann le hábhar na ceiste: leathmharcanna.**
Lánmharcanna do chodanna le hionramháil.

Freagraí i dteanga nár sonraíodh = leathmharcanna)

Frage 1 (18 marc: 6, 2, 8, 2)**(a) (6 mharc)**

Geben Sie drei Details zum Leben der Erzählerin an. (Z. 1 – 25)

(Trí cinn ar bith: 3 x 2 mharc)

1. Sie hatte ein hartes/ schreckliches Jahr hinter sich // hat wie eine Verrückte gearbeitet // hatte vergessen zu leben.
2. Vor Weihnachten war sie total müde/leer/ausgebrannt/zerschlagen// so müde, dass sie die Post nicht öffnete// den Anrufbeantworter nicht abhörte.
3. Hat viel verdient.
4. Sie hatte kaum Zeit für ihre Freunde/ Sie sah ihre Freunde selten.
5. Letztes Jahr hat sie keinen Urlaub genommen/ hat sie keine Ferien gemacht/ hat das ganze Jahr hindurchgearbeitet.
6. Hat 16 Stunden am Tag gearbeitet.
7. Hatte in Berlin studiert.
8. Sie wohnt(e) in Berlin.
9. Sie arbeitet(e) bei einer Zeitung.

(b) (2 mharc)

Die Erzählerin ernährt sich sehr ungesund. Nennen Sie zwei Details. (Z. 6 – 13)

(Dhá cheann ar bith: (2 x 1) (Glac leis an Aimsir Láithreach)

1. Sie aß (irgendwo unterwegs) im Stehen.
2. Sie aß Currywurst, Hamburger oder eine Pizza. **(Dhá cheann ar bith)**
3. Manchmal/ an vielen Tagen aß sie gar nichts.

(c) (8 marc)

Erstellen Sie in vier kurzen Sätzen ein Profil von Franz. (Z. 19 – 32)

(Ceithre cinn ar bith: 4 x 2 mharc)

1. Er hat(te) in Berlin studiert.
2. Er hat(te) die Erzählerin / Elisabeth / Betty während des Studiums kennengelernt.
3. Er war früher mit der Erzählerin zusammen. // Die Erzählerin war (früher) seine Freundin.
4. Er ist der Einzige, der sie Betty nennt.
5. Er wohnt(e) in Italien/ in Lugano.
6. Er arbeitet(e) (in Lugano)/ bei einem Architekten.
7. Es geht/ ging ihm gut.
8. Er verdient(e) gut.
9. Er hat(te) Familie in Berlin. / Seine Mutter wohnt(e) in Berlin.

(d) (2 mharc)

Franz schlägt der Erzählerin vor, ihn zu besuchen. Wann und wie soll sie reisen? Geben Sie zwei Details an. (Z. 35 – 39)

(1 + 1 mharc)

Wann: über Weihnachten// am 24.12. (1)

Wie: Sie fliegt bis nach Mailand und mit dem Zug nach Lugano. (1)

Ceist 2: (16 mharc: a = 12 mharc; b = 4 mharc)

(a) (12 mharc: 4 x 3 mharc)

Roimh an Nollaig, cuireann an scéalaí síos ar an mbliaín atá díreach caite aici. Tabhair sonrai. (na línte 1 – 18)

(Ceithre cinn ar bith: 4 x 3 mharc)

1. D'oibrigh sí an t-uafás / cosúil le gealt mná.
2. Mhottaigh sí tuirseach / folamh / spíonta / traochta amach is amach (roimh an Nollaig).
3. Bhí sí ina bliain mhillteanach di.
4. Thuill sí an-chuid airgid.
5. Mhottaigh sí gur dhearmad sí saol a bheith aici.
6. Is annamh a chonaic sí a cairde.
7. Níor ghlac sí saoire an bhliain ar fad // d'oibrigh sí an bhliain ar fad.
8. D'ith sí a béisí áit ar bith // ina seasamh // ag ithe mearbhia i gcónaí.
9. Níor ith sí ar chor ar bith cuid mhaith laethanta.
10. Chuaigh sí go díreach a luí i ndiaidh na hoibre cuid mhaith laethanta (gan a post a oscailt agus a gléas freagartha a sheiceáil).
11. D'oibrigh sí 16 uair an chloig roinnt laethanta.

(b) (4 mharc: 4 x 1 mharc)

Tá aithne mhaith ag an scéalaí ar Franz. Luaigh ceithre shonra a chuireann a gcairdeas in iúl. (na línte 21 – 45)

(Ceithre cinn ar bith: 4 x 1 mharc)

1. Tá aithne acu ar a chéile óna laethanta mar mhic léinn ollscoile (i mBeirlín).
2. Nuair a bhual(eann) an scéalaí le máthair Franz, labhair / labhraíonn siad faoi.
3. Tá an scéalaí den tuairim gur mhaith le máthair Franz é dá bhfanfadh a mac agus í féin le chéile. // Thug sí le tuiscint gur leannán iad tráth.
4. Tugann Franz Betty uirthi. Is eisean an t-aon duine a dhéanann amhlaidh.
5. Láithreach, tugann sé faoi deara nach bhfuil sí ag mothú go maith / Ceapann sé go bhfuil droch-chuma ar an dóigh a ndeir sí 'ó a Franz'.
6. Tugann sé cuireadh di // glacann sí lena chuireadh dul go Lugano (le linn na Nollag).
7. Tá a fhios aici na rudaí a thaitníonn leis // go dtaitníonn mustard Sasanach leis // ceannaíonn sí bronntanas dó. (Bronntanais=0)

Ceist 3: (16 mharc: (a): 10 marc (b): 6 mharc)

(a) (10 marc)

Aimsíonn an scéalaí bréagán a thaitníonn léi. Déan cur síos ar an mbréagán.

(na línte 45 – 59)

(Trí cinn ar bith: 4+4+2 mharc)

1. Bréagán muice.
2. Bhí cuma duine air beagnach.
3. Tá sé (beagnach) ar mhéid fiormhuice // Tá an dá láimh de dhíth uirthi lena iompar.
4. Bández eadrom (fabraic fionnaidh).
5. Tá ceann móir air.
6. Tá a smut/béal beagánín ar oscailt.
7. Tá súile móra / (spéirghorma) gorma / gloine aige. (Dhá cheann ar bith: **1+1 nó 2+2 ag braith ar cá thagann an freagra**)
8. Tá cuma mhuiníneach / lách / fhiosrach ar a shúile.
9. Is cosúil go gcuireann a shúile in iúl: “Cén fáth a bhfuil strus ort? // Déileáil leis mar a tharlaíonn sé.”

(b) (6 mharc)

Cad a cheapann daoine eile faoin mbréagán áirithe seo? Tabhair sonrai. (na línte 60 – 81)

(Dhá cheann ar bith: 2 x 3 mharc)

1. Ba mhaith leis an bhfreastalaí siopa bánaí a dhéanamh leis an bréagán muice uair amháin eile.
2. Cuimlíonn sí a lámh idir cluasa boga na muice / déanann sí bánaí leis an muc.
3. Déanann siad dearmad den bhuairt / den strus atá orthu (nuair a fheiceann siad Erika).
4. Deir seánbhean amháin: “Dia linn, nach breá é, beidh áthas an domhain ar an leanbh.”
5. Déanann tiománaithe gáire / miongháire leis an scéalaí agus le Erika (ina suí ar chúl a dtacsaí).
(Tiománaithe tacsaí = 0)
6. Croitheann leanaí lámh orthu (óna suíocháin chuíil).
7. Ní thig le daoine gan miongháire a dhéanamh // gealann aghaidh daoine.
8. Feabhsaíonn giúmar daoine // Gealann an t-atmaisféar.

Ceist 4: (10 marc)

Léigh **TEXT I** arís. Tagann athrú ar dhearcadh an scéalaí ar a saol féin le linn an scéil. Tabhair trí shampla den chaoi a dtarlaíonn an t-athrú seo.

(Is féidir úsáid teanga **agus/nó** ábhar a bheith i gceist.)

(Trí cinn ar bith: 4 + 4 + 2 mharc)

(Ábhar)

1. Cuireann an cuireadh a thug Franz di dul go Lugano ar a cumas sos a ghlacadh óna gnáthamh laethúil strusmhar. // Stadann sí de ghearán a dhéanamh faoina saol strusmhar tar éis an ghlaobháin.
2. Tugann dreach an bhréagáin mhuice (Erika) le tuiscint gur chuir sí deireadh le strus // gur thóg/go dtugann sí go bog é.
3. Imríonn freagairt daoine eile do Erika dea-thionchar uirthi. // Feabhsaíonn siad a giúmar/baineann siad an strus di.
4. Deir sí nár thóg sé ach cúpla uair an chloig ar Erika a saol a athrú. (na línte 81-82)
5. Níor mhinic a chonaic sí a cairde ach thosaigh sí anois ag dul i dteaghmáil le daoine arís (na línte 82-83)
6. Mhottaigh sí níos fearr arís (líné 84)
7. Athraíonn sí a hintinn faoi Franz // glacann sé ceannas ar a saol féin / déanann sí cinntí.
8. Bíonn a saol sona mar gheall ar Erika.
9. Bhí sí míshona roimh an Nollaig (**ní mór sampla a thabhairt**) ach guíonn sí Nollaig Shona uirthi féin ag an deireadh.
10. Ar dtús, ní théadh sí áit ar bith seachas go dtí an obair – bhíodh sí ina hárásán i rith an ama. Ag an deireadh, tá sí amuigh agus ag taisteal.

(Úsáid teanga)

1. Úsáid focal (aidiachtaí/briathra) a bhfuil fochiall dhiúltach leo ar dtús: (müde/ leer/ ausgebrannt/ zerschlagen). Focail a bhfuil fochiall dhearfach leo nuair a aimsíonn sí Erika. (streichen, lächeln, herübergrinsen, hupen, zuwinken, vertrauensvoll/ gutmütig/ neugierig/ besser/ froh).
2. (Sampla amháin den dá cheann riachtanach le haghaidh na marcanna)
2. Úsáid forainmneacha pearsanta agus an t-ainm Erika. Athraíonn úsáid “ich / (zu) mir” go “Erika und ich” (luaitear dhá uair é) agus go “wir / (zu) uns” ar deireadh
3. Athrá an fhrásá chéanna trí huairé (“Ich wollte nicht ... Ich wollte nicht ... Ich wollte nicht ...”) a léiríonn go ndiúltáíonn an scéalaí dá seansaol.
4. ‘Hilfe’ (líné 19) v ‘Frohe Weihnachten’ (líné 92) ag an deireadh.

TEXT I : ANGEWANDTE GRAMMATIK (25 marc)

1. Sie sehen unten sechs Sätze, in denen **Verben** unterstrichen sind. Sehen Sie sich das Beispiel an. Geben Sie nun für die anderen **fünf Verben** an:

- den Infinitiv des Verbs
- die Zeitform (Präsens, Perfekt, Imperfekt/Präteritum, Plusquamperfekt, usw.)
- ob Singular oder Plural

(15 mharc: 5 x 3 mharc)

(2)	verdienen (1), Plusquamperfekt (1),	Singular (1)
(3)	nennen (1), Präsens (1),	Singular (1)
(4)	einladen (1), Imperfekt / Präteritum (1),	Singular (1)
(5)	steigen (1), Plusquamperfekt (1),	Plural (1)
(6)	zuwinken (1), Imperfekt / Präteritum (1),	Plural (1)

2. Lesen Sie den folgenden Text. Sehen Sie sich das Beispiel an und ergänzen Sie die **fehlenden Adjektivendungen**.

Nuair a thugtar níos mó ná freagra amháin, déan an chéad cheann a mharcáil.

(10 marc: 10 x 1 mharc)

(2)	große (1)
(3)	dicken (1)
(4)	blaue (1)
(5)	weiches (1)
(6)	neugierigen (1)
(7)	fremde (1)
(8)	schönes (1)
(9)	gute (1)
(10)	fremden (1)
(11)	süße (1)

TEXT II: LESEVERSTÄNDNIS (60 marc)

(16, 16, 18, 10)

(Teastaíonn fianaise gur **thuig** na hiarrthóirí an téacs.

Athfhriotal gan ionramháil áit a bhfuil ionramháil riachtanach/ina bhfuil ábhar nach mbaineann le hábhar na ceiste: leathmharcanna. Lánmharcanna do chodanna le hionramháil. Freagraí i dteanga nár sonraíodh = leathmharcanna)

Ceist 1: (16 mharc: a = 10 marc; b = 6 mharc)

(a) (10 marc)

*Stellen Sie sich vor: Pit Franke spricht auf Skype über sich und seine Familie. Was erzählt er? Schreiben Sie **fünf** Sätze auf. (Z. 1 – 22)*

(Cúig cinn ar bith: 5 x 2 mharc) (NB: Má úsáidtear „er“ in ionad „ich“, gearr pionós uair amháin)

1. Meine Eltern heißen (mit Vornamen) Sandra und Norbert. / Meine Mutter heißt Sandra, mein Vater Norbert.
2. Ich habe zwei Geschwister (Jule und Michel) / eine Schwester (Jule) und einen Bruder (Michel) // Wir sind fünf in der Familie.
3. Sie (meine Geschwister / meine Schwester / mein Bruder) sind jünger als ich // Ich bin der Älteste.
4. Ich bin sechzehn Jahre alt.
5. Meine Familie und ich / wir wohnen in Lübeck.
6. Wir sind Tausch-Urlauber. / Wir tauschen gerne mit anderen Familien unser Haus.
7. Wir haben schon fünfmal unser Haus getauscht.
8. Wir möchten dieses Jahr am liebsten nach Italien oder Kanada.
9. Wir haben letzten Sommer in der Schweiz in Luzern Ferien / Haustauschferien / Urlaub gemacht.
10. Luzern hat mir/ uns gefallen.
11. Ich und meine Familie suchen am Laptop/ Computer ein Urlaubsziel.

(b) (6 mharc)

*Im Artikel findet der Leser Informationen über eine Internetplattform. Geben Sie **drei** Details darüber an. (Z. 23 – 44)*

(Trí cinn ar bith: 3 x 2 mharc)

1. Die Internetplattform heißt (www.JHomelink.de).
2. Manfred Lypold ist der Sprecher der Internetplattform.
3. ... die größte Internetplattform (in Deutschland) für Haustauscher / für Leute, die ihr Haus tauschen wollen.
4. Man bezahlt // es gibt eine jährliche Gebühr (für eine Anzeige) // Als Mitglied hat man eine Anzeige auf der Webseite.
5. Es gibt 13,500 Tauschangebote in 75 Ländern.
6. Die Anzeige zeigt möglichst viele Fotos von Haus und Umgebung.
7. Familien/ Singles/ Senioren/ Haustierbesitzer (**Dhá cheann riachtanach:1+1**) gehören zu den Mitgliedern/ benutzen die Internetplattform.

Freagair Ceist 2 agus Ceist 3 i nGaeilge.

Ceist 2: (16 mharc: a = 8 marc; b = 8 marc)

(a) (8 marc: 4x2 mharc)

*Ní gnáthlucht saoire iad Muintir Franke. Tabhair sonrai faoi na socruithe saoire is fearr leo.
(na línte 1 – 17, 45 – 48)*

(Ceithre cinn ar bith: 4 x 2 mharc)

1. Malartaíonn siad tithe / déanann siad tithe a mhalartú le teaghlaach eile. // Tá cónaí orthu i dteach an teaghlaigh lean mhalartaigh siad agus an teaghlaach sin ag fanacht ina dteach siúd. // Fanann an dá theaghlaach i dteach an teaghlaigh eile i gcomhthráth. // Rinne siad malartú tithe cúig uair.
2. Taiscéalann siad baile dúchais an teaghlaigh lean mhalartaigh siad.
3. Is maith leo dul go háit dhifriúil gach bliain.
4. Ba mhaith leo dul go dtí an Iodáil nó go Ceanada b'fhéidir i mbliana.
5. Chuaigh siad go Luzern san Eilvéis anuraidh.
6. Chuir siad (fógra agus) grianghraif dá dteach (agus dá gceantar) ar an suíomh Idirlín.

(b) (8 marc: 4 x 2 mharc)

*Cad iad na buntáistí a bhaineann leis an gcineál sin saoire? Luaign **ceithre** bhuntáiste.*

(na línte 50 – 78)

(Ceithre cinn ar bith: 4 x 2 mharc)

1. Tá an chóiríocht saor in aisce.
2. Is féidir na céadta Euro / suas go dtí 1000 Euro a choigilt (ar óstáin) // Tá sé níos saoire.
3. Is féidir an t-airgead seo a chaitheamh ar rud éigin eile.
4. Ní gá íoc ach as taistéal agus bia (agus deochanna).
5. Tugann sé léargas éagsúil ar dhaoine / ar thír.
6. Mothaíonn duine gur duine áitiúil é / ar a shuaimhneas. // Ní mhothaíonn duine gur turasóir é.
7. Bíonn cónaí ar dhuine i measc mhuintir na háite.
8. Eispéiríonn duine an cultúr.
9. Déanann na leanaí cairdeas le leanaí eile go tapa.
10. Bíonn duine i dteagmháil le comharsana/cairde an teaghlaigh lenar mhalartaigh sé.
11. D'fhéadfadh cairdis nua teacht as (an teagmháil seo).

Ceist 3: (18 marc: a = 10 marc; b = 8 marc)

(a) (10 marc: (5 x 2 mharc)

Is gá do Mhuintir Franke agus don lucht saoire mar iad leo ullmhúchán maith a dhéanamh dá laethanta saoire. Tabhair sonrai. (na línte 80 – 114)

(Cúig cinn ar bith: 5 x 2 mharc)

Is gá dóibh ...

1. teagmháil a dhéanamh le comhpháirtí an mhalartaithe trí r-phost/Skype/glao teileafóin.
2. aithne (níos fearr) a chur ar a chéile.
3. muinín a fhorbairt.
4. plé a dhéanamh ar pheataí a chothú (1) agus ar eochracha (a thabhairt dá chéile) (1).
5. faisnéis / bróisiúr faoin teach/ faoi chomharsana/ faoi áiteanna galánta a thabhairt.

(Dhá cheann ar bith: 1+1)

6. buidéal fiona (1) nó sainbhianna áitiúla (1) a fhágáil.
7. an teach a għlanadh.
8. tuáillí a bheith ullamh.
9. braillíní glana a chur ar leapacha.
10. roinnt cófraí a fholmhú.

(b) (8 marc: 4 x 2 mharc)

Cén dearcadh a theastaionn le haghaidh saoire dá leithéid? Tabhair sonrai.

(na línte 115 – 136)

(Ceithre cinn ar bith: 4 x 2 mharc)

1. intinn oscailte a bheith agat.
2. a bheith caidreamhach.
3. a bheith toilteanach cur suas le strainséirí a bheith ina gcodladh i do leaba.
4. gan eagla a bheith ort go bhféadfaí nithe a bhriseadh.
5. gan eagla a bheith ort go bhféadfaí nithe a ghoid.
6. a bheith muiníneach as daoine eile.
7. glacadh leis nach meastar aon limistéar i do theach a bheith coiscithe / thar teorainn.
8. glacadh leis go bhféadfadh cuairteoirí gach rud a úsáid (e.g. teileafón agus Idirlíon).

Ceist 4 (10 marc: 5 x 2 mharc)

Welche Satzhälften passen zusammen?

2	D	3	E	4	F	5	B	6	A
---	---	---	---	---	---	---	---	---	---

TEXT II: ÄUßERUNG ZUM THEMA (25 Marc) Rogha idir (a) nó (b)

Ábhar = 13 (A = 3; B = 4; C= 4; Lánroghnach 2);

Cumas scríofa = 12

Bearbeiten Sie (a) oder (b):

(a) Haustausch

Schicken Sie eine E-Mail an Ihre Tauschfamilie mit der folgenden Nachricht:

- Athfhriotail dhíreacha neamhchuí ón téacs: Leathmharcanna.
- Tabhair marcanna as an **ábhar** ar dtús;
- Tá dhá mharc *lánroghnacha* (1, 1) ar fáil le bronnadh faoi cheann ar bith de na pointí A-C ar **ábhar ábhartha, ar mhionsaothrú nó ar thrácht breise**.
- Léirigh marcanna lánroghnacha le +1 san imeall i.e. A = 3+1
- Léirigh mar **A+1** i lár na scripte san áit chuí.
- Cuir lúibín thart ar **A+1** ag an **gcéad** mharc lánroghnach **breise** amháin.
- Cuir ábhar neamhbhártha i lúibíní cearnógacha [...]; fág as an áireamh é agus an marc don chumas scríofa á bhreithniú.

A. (3 mharc)

Schlagen Sie der Tauschfamilie **drei** Möglichkeiten vor, wie und wo sie den Hausschlüssel bekommen kann. (Trí ráiteas ar leith ag teastáil. Liosta amháin: 1 mharc)

Möglichkeit 1: 1 mharc

Möglichkeit 2: 1 mharc

Möglichkeit 3: 1 mharc

B. (4 mharc)

Erklären Sie Ihren Gästen **drei** Dinge, die sie bei Ihnen zu Hause machen sollten (während des Haustausches). (Trí ráiteas ar leith ag teastáil. Liosta amháin: 1 mharc)

Ding 1: 1 mharc

Ding 2: 1 mharc

Ding 3: 2 mharc

C: (4 mharc)

Nennen Sie zum Schluss **drei** Gründe, warum Sie sich so auf die Haustauschferien freuen.

(Trí ráiteas ar leith ag teastáil. Liosta amháin: 1 mharc)

Grund 1: 1 mharc

Grund 2: 1 mharc

Grund 3: 2 mharc

Lánroghnach 2 mharc

Ar bhronn tú na marcanna lánroghnacha?

(b) Geld sparen

Sehen Sie sich das Foto rechts an.

Ábhar = 13 (A = 3; B = 4; C= 4; Lánroghnach 2);

Cumas scríofa = 12

- Athfhriotail dhíreacha neamhchuí ón téacs: Leathmharcanna.
- Tabhair marcanna as an **ábhar** ar dtús;
- Tá dhá mharc *lánroghnacha* (1, 1) ar fáil le bronnadh faoi cheann ar bith de na pointí A-C ar **ábhar ábhartha, ar mhionsaothrú nó ar thrácht breise**.
- Léirigh marcanna lánroghnacha le +1 san imeall i.e. A = **3+1**
- Léirigh mar **A+1** i lár na scripte san áit chuí.
- Cuir lúibín thart ar **A+1** ag an **gcéad** mharc lánroghnach **breise** amháin.
- Cuir ábhar neamhábhartha i lúibíní cearnógacha [...]; fág as an áireamh é agus an marc don chumas scríofa á bhreithniú.

A (3 mharc)

Beschreiben Sie das Foto in drei bis vier Sätzen.

Satz 1: 1 mharc

Satz 2: 1 mharc

Satz 3: 1 mharc

B (4 mharc)

Wie können Studenten während des Studiums mit wenig Geld auskommen? (1)

Geben Sie drei praktische Tipps, wie man als Student(in) Geld sparen kann.

(Trí ráiteas ar leith ag teastáil: Liosta amháin: 1 mharc)

Tipp 1: 1 mharc

Tipp 2: 1 mharc

Tipp 3: 1 mharc

C (4 mharc)

Sie haben im Lotto gewonnen. Welche Träume würden Sie sich erfüllen? Geben Sie zwei Gründe an. Welcher Organisation würden Sie Geld schenken? Und warum?

Welche Träume: 1 mharc

Grund 1: 1 mharc

Grund 2: 1 mharc

Welcher Organisation würden Sie Geld schenken und warum? : 1 mharc

Lánroghnach 2 mharc

Ar bhronn tú na marcanna lánroghnacha?

Cumas Scríofa a Mharcáil in Äußerung zum Thema (a) nó (b)

Ábhar: *Marcáiltear as 13*

Cumas Scríofa: Marcáiltear as 12 nó 7. Más é 8 níos lú marc an ábhair, nó má tá an cheist róghairid (níos lú ná 60 focal), marcáil an cumas scríofa as 7 agus scríobh 'E níos ísle' chun é seo a léiriú.

N.B. *Bíodh dearcadh iomlánaíoch agat ar an úsáid teanga (E = Cumas Scríofa) chun obair an iarrthóra a chur sa chatagóir is cuí, lena n-áirítear ró-iontaoibh ar spreagthaigh.*

Socruthe Réasúnta: Dóibh siúd dar deonaíodh tarscaoileadh maidir le litriú/gramadach, beidh an marc a bhronntar laistigh de chatagóir bunaithe ar an stór focal, ar mhúnlú na n-aimsírí agus ar ghnéithe a bhaineann le hord na bhfocal amháin, agus ní ar litriú agus ar ghamadach atá bainteach le litriú.

E níos ísle

Gairid nó **C \leq 8**

E níos ísle má tá Ábhar \leq 8	Scála iomlán 12	CUR SÍOS AR CHATAGÓIRÍ
0 – 2	0 – 3	<p>Stór focal an-neamhleor, focail Ghaeilge nó Bhéarla ann b'fhéidir agus cur isteach ó chomhréir na Gaeilge/an Bhéarla; ord na bhfocal, go háirithe suíomh an bhriathair, mícheart go han-mhinic; foirmeacha/aimsir na mbriathra mícheart go ginearálta.</p> <p>A lán dearmad litrithe, drochearráidí gramadaí: tuisil mícheart go ginearálta; fiorbheagán aontuithe atá ceart.</p>
3 – 4	4 – 6	<p><i>Úsáid an stóir focal</i> teoranta – neamhleor agus neamhchuí in amanna – le cur isteach áirithe ón nGaeilge/mBéarla; earráidí in ord na bhfocal le feiceáil. Foirmeacha/aimsir na mbriathra mícheart in amanna.</p> <p>Earráidí sa litriú go minic. Drochearráidí gramadaí in amanna: Tuisil, aontuithe, foircinn mhíchearta.</p>
5 – 6	7 – 9	<p><i>Úsáid an stóir focal</i> measartha maith – imleor agus cuí go ginearálta, agus roinnt nathanna Gearmáinise, b'fhéidir. Gan ach corr-earráid in ord na bhfocal. Gan ach beagán earráidí i bhfoirmeacha/aimsir na mbriathra.</p> <p>Gan an iomarca dearmad litrithe ann. Gan ach beagán drochearráidí gramadaí/mionearráidí gramadaí go minic: Tuisil, aontuithe, foircinn i gceart níos minice ná a mhalaírt.</p>
7	10 – 12	<p><i>Úsáid an stóir focal</i> go maith – saibhir, dúchasach agus cuí. Gan ach corr-earráid in ord na bhfocal. Foirmeacha/aimsir na mbriathra go maith.</p> <p>Is annamh a bhíonn botúin litrithe ann, gramadach ceart go ginearálta: Leibhéal maith cruinnis i dtuisil, foircinn na mbriathra agus aontuithe.</p>

SCHRIFTLICHE PRODUKTION (50)

Bearbeiten Sie (a) oder (b)

(a) Litir

Scríobh do chara pinn Gearmánach, Christian(e), chugat. Tabhair freagra i nGearmáinis ar an litir agus bíodh freagraí mionchruinne agat ar na **ceithre réimse ábhar** ar chuir sé/sí ceisteanna ina dtaobh, agus tabhair do thuairim phearsanta orthu. (Scríobh tuairim is **160 focal**)

Ábhar = 25 marc

Cumas Scríofa = 25 marc

Tá cúig mharc *lánroghnacha* (**1+1+1+1+1**) ar fáil le bronnadh faoi cheann ar bith de na pointí **A, B, C nó D** ar **mhionsaothrú nó ar thrácht breise ábhartha**. Lean na rialacha mar a bhí ag *Äußerung*.

Osc. (2)

Oscailt oiriúnach:

An t-íosmhéid lom (**1 mharc**)

Mionsaothrú cuí NÓ tagairt d'ábhar na litreach. (**1 mharc**)

A. (4)

Fährst du auch manchmal am Wochenende mit deinen Freunden weg? (1)

Wann warst du das letzte Mal mit ihnen unterwegs? (1)

Was habt ihr Besonderes gemacht? Erzähl mir darüber. (1,1)

B. (4)

... mittlerweile thailändische, amerikanische oder japanische Snacks „to go“. Wie sieht es bei euch in Irland aus?

Essen die Leute heutzutage andere Sachen als vor zehn Jahren? Was ist anders?

Essen und trinken die Iren überhaupt noch traditionell?

(Ceithre ráiteas ábhartha: 4 x 1 mharc)

C. (4)

..... Titel : ‘Wenn Lehrer bloggen’. Immer mehr Lehrer in Deutschland schreiben online-Tagebücher und bloggen über ihren Schulalltag. Wie findest du das? (1) (Ráiteas/abairt iomlán)

Gibt es Lehrer-Blogs auch in Irland ? (1)

Bloggst du? Wenn ja, über welche Themen? Wenn nicht, warum nicht? (1)

Wozu benutzt du das Internet meistens? (1)

D. (4)

... Tatoo machen lassen ... Was würdest du mir raten? (1)

Schreib mir mal deine Meinung zu Tattoos oder Piercings. (1)

Wie würden deine Eltern reagieren? (1)

Mionsaothrú ar aon cheann de na nithe thuas = (1)

Cl. (2)

Aistriú oiriúnach go dtí an deireadh/tagairt don litir (**1**)

Foirmle chlabhsúir chuí (**1**)

Lánroghnach: (5 mharc: 5 x 1) Ar bhronn tú na cúig mharc lánroghnacha?

NÓ

(b) Schauen Sie sich die Karikatur genau an.

(Scríobh tuairim is **160 focal**)

Ábhar = 25 marc

Cumas Scríofa = 25 marc

* Tá cúig mharc *lánroghnacha* (1+1+1+1+1) ar fáil le bronnadh faoi cheann ar bith de na pointí A, B, C, D nó E ar **mionsaothrú** nó ar **thrácht breise ábhartha**. Lean na rialacha mar a bhí ag *Äußerung*.

A. (3)

Beschreiben Sie in *drei bis vier Sätzen*, was Sie auf dem Bild sehen.

Satz 1 (1)

Satz 2 (1)

Satz 3 (1)

B. (4)

Was sind die Folgen, wenn Schultaschen zu schwer sind? Nennen Sie **zwei**. (1, 1)

...**zwei** praktische Vorschläge, wie man das Problem... am besten lösen kann. (1, 1)

C. (5)

Welche Erfahrungen mit digitalen Medien haben Sie in der Schulzeit gemacht?

...**zwei** Beispiele (1, 1)

Wie oft (1) und wo außerhalb der Schule (1) benutzen Sie digitale Medien?

Und für was? (1) (Ráiteas/abairt iomlán)

D. (4)

Immer mehr Kinder und Jugendliche sind „internetsüchtig“ und verbringen ihre ganze Freizeit online. Wie wertvoll und wichtig ist, Ihrer Meinung nach, die Zeit offline? (1) (Ráiteas/abairt iomlán)

...**drei** Beispiele für sinnvolle Freizeitaktivitäten. (1, 1, 1)

E. (4)

GoogleEarth ... Realität ist ganz anders. Hat Irland ein gutes Verkehrsnetz für Busse / Bahnen / Autos? (1) (Ráiteas/abairt iomlán)

Wie reisen Sie am liebsten? (1)

Begründen Sie Ihre Meinung. (1)

Mionsaothrú ar aon cheann de na pointí roimhe: (1)

Lánroghnach: (5 mharc: 5 x 1) Ar bhronn tú na cúig mharc lánroghnacha?

Cumas Scríofa a Mharcáil in *Schriftliche Produktion* (a) nó (b)

Earráidí:

Cuir marc dearg orthu, cuir ciorca thart ar earráidí atá ann arís agus arís, ná gearr pionós an athuair.

Cuir (T) agus ciorcal timpeall air d'earráidí in úsáid aimsire (R) do dhearmaid sainréime.

Úsáid líne **chorrach** do dhearmaid sa litriú, *Groß-* agus *Kleinschreibung*, úsáid mhíchruinn stór focal.

Cuir líné faoi dhearmaid eile, cuir líne **dhúbalte** faoi dhearmaid in ord na bhfocal.

I gcás na ndearmad in ord na bhfocal cuir w.o. san imeall ar chlé.

I gcás ina dtarlaíonn dea-úsáid teanga cuir tic i gciorcal san imeall ar chlé (✓)

N.B. Úsáid lúibíní cearnógacha chun ábhar neamhábhartha a scaradh amach [.....]
Déantar Ábhar (**C**) agus Cumas Scríofa (**E**) a mharcáili ndiaidh a chéile.

Ábhar: Marcáltear as **25**.

Cumas Scríofa: Marcáltear as **25** nó **18**.

Más é **12** nó **níos lú marc an ábhair**, nó má tá an cheist **róghairid** (níos lú ná **100** focal), marcál cumas scríofa as **18** agus scríobh 'E níos ísle' chun é seo a léiriú.

Úsáid giorrúcháin (**Op**, **A**, **B**, etc.) agus pointí ábhair aonair á dtaispeáint, léirigh pointí ábhair iomláine (**C = ...**) agus cuir **E/E níos ísle** leis chun iomlán na marcanna don cheist a chur in iúl.

<i>E níos ísle</i> Gairid nó <i>C<12</i> 18	Scála iomlán 25	<i>CUR SÍOS AR CHATAGÓIRÍ</i>
0 – 4	0 – 6	<i>Stór focal an-neamhleor, focail Ghaeilge nó Bhéarla ann b'fhéidir agus cur isteach ó chomhréir na Gaeilge/an Bhéarla; ord na bhfocal, go háirithe suíomh an bhriathair, mícheart go han-mhinic; foirmeacha/aimsir na mbriathra mícheart go ginearálta.</i> A lán dearmad litrithe , drochearráidí gramadaí : tuisil mícheart go ginearálta; fiorbheagán aontuithe atá ceart.
5 – 10	7 – 14	<i>Úsáid an stóir focal teoranta – neamhleor agus neamhchuí in amanna – le cur isteach áirithe ón nGaeilge/ón mBéarla; earráidí in ord na bhfocal le feiceáil. Foirmeacha/aimsir na briathra mícheart go minic.</i> Earráidí sa litriú go minic. Drochearráidí gramadaí in amanna: Tuisil, aontuithe, foircinn mhíchearta.
11 – 13	15 – 19	<i>Úsáid an stóir focal measartha maith – imleor agus cui go ginearálta, agus roinnt nathanna Gearmáinise, b'fhéidir. Gan ach corr-earráid in ord na bhfocal. Gan ach beagán earráidí i bhfoirmeacha/aimsir na mbriathra.</i> Gan an iomarca dearmad litrithe ann. Gan ach beagán drochearráidí gramadaí /mionearráidí gramadaí go minic Tuisil, aontuithe, foircinn i gceart níos minice ná a mhalaírt.
14 – 18	20 – 25	<i>Úsáid an stóir Focal go maith – saibhir, dúchasach agus cui. Gan ach corr-earráid in ord na bhfocal. Foirmeacha/aimsir na mbriathra go maith.</i> Is annamh a bhíonn botúin litrithe ann, gramadach ceart go ginearálta: Leibhéal maith cruinnis i dtuisil, foircinn na mbriathra agus aontuithe.

N.B. Biodh dearcadh iomlánaioch agat ar an úsáid teanga (**E = Cumas Scríofa**) chun obair an iarrthóra a chur sa chatagóir is cui, lena n-áirítear ró-iontaobh ar spreagthaigh.

Socruithe Réasúnta: Dóibh siúd dar deonaíodh tarscaileadh maidir le litriú/gramadach, beidh an marc a bhronntar laistigh de chatagóir bunaithe ar an **stór focal**, **ar mhúnlú na n-aimsírí agus ar ghnéithe a bhaineann le hord na bhfocal** amháin, agus ní ar litriú agus ar ghamadach atá bainteach le litriú.

Coimisiún na Scrúduithe Stáit

Marcanna Breise as ucht freagairt trí Ghaeilge

Léiríonn an tábla thíos an méid marcanna breise ar chóir a bhronnadh ar iarrthóirí a ghnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna.

N.B. Ba chóir marcanna de réir an ghnáthráta a bhronnadh ar iarrthóirí nach ngnóthaíonn thar 75% d'iomlán na marcanna. Ba chóir freisin an marc bónais sin a shlánú **síos**.

Tábla B

Bain úsáid as an tábla seo i gcás na hábhair a leanas:

- **Gearmáinis – Ardleibhéal**

Iomlán: 300 Gnáthráta: 5%

Bain úsáid as an ghnáthráta i gcás marcanna suas go 225. Thar an marc sin, féach an tábla thíos.

Bunmharc	Marc Bónais
226 - 226	11
227 - 233	10
234 - 240	9
241 - 246	8
247 - 253	7
254 - 260	6

Bunmharc	Marc Bónais
261 - 266	5
267 - 273	4
274 - 280	3
281 - 286	2
287 - 293	1
294 - 300	0

Teil 1

(Gespräch mit Henrik Jansen)

Sprecher: Guten Tag, liebe Hörerinnen und Hörer. Heute haben wir den Hamburger Hafenmeister Henrik Jansen zu Besuch im Studio. Herr Jansen will uns etwas über den Hafen und seine Bedeutung erzählen. Herr Jansen, wie lange sind Sie schon Hafenmeister in Hamburg?

Jansen: Ich arbeite schon seit meiner Jugend im Hamburger Hafen, also seit über dreißig Jahren. Und Hafenmeister bin ich seit 1999.

Sprecher: Wie wichtig ist Ihrer Meinung nach Hamburg als Hafenstadt für Deutschland?

Jansen: Enorm wichtig, denn Hamburg ist der einzige internationale Hafen in Deutschland. Alle Importe und Exporte, die über See verschickt werden, passieren den Hamburger Hafen. Letztes Jahr zum Beispiel wurden 95,1 Millionen Tonnen Güter von Schiffen beladen und entladen, also etwa 26 000 Tonnen pro Tag. Das ist immens. Der Hafen ist auch ein wichtiger Arbeitgeber. Fast 5 000 Menschen arbeiten dort.

Sprecher: Und was können Sie uns über die Schiffe erzählen, die dort anlegen?

Jansen: Die Schiffe kommen aus aller Welt: aus Asien, den afrikanischen Ländern, aber auch aus Nordeuropa, zum Beispiel aus Schweden und Island.

Sprecher: Und was für Schiffe sind das?

Jansen: Das sind hauptsächlich Superfrachter. Diese riesigen Schiffe liefern Konsumgüter wie zum Beispiel Autos und Textilien, aber auch Plastikteile, Öl und Kohle.

Sprecher: Bei einem so großen Hafen wie Hamburg, gibt es da eigentlich auch Probleme mit Kriminalität?

Jansen: Ja, das kommt leider auch vor. Wir arbeiten eng mit der deutschen Polizei und Interpol zusammen. Drogenhandel ist ein großes Problem in Hamburg. Aber wir haben es auch immer wieder mit anderen Straftaten zu tun, zum Beispiel Menschenhandel. Letzten Monat gab es da einen Fall, wo die Polizei dank eines Tipps einen Container mit illegalen Einwanderern aus Südostasien fand. Die Menschen hatten großes Glück – sie hatten weder Essen noch Wasser und wären fast gestorben!

Sprecher: Ja, solche Tragödien passieren leider immer wieder. Aber noch eine Frage zum Abschluss: Wie ist es mit Arbeitsmöglichkeiten im Hamburger Hafen?

Jansen: Wie gesagt, ist der Hafen ein wichtiger Arbeitgeber für die Stadt und die Region. Lagerarbeiter und Informatiker werden immer gesucht. Aber es gibt auch administrative und organisatorische Positionen, zum Beispiel in der Buchhaltung und Logistik. Natürlich kann man auch eine Ausbildung zum Kapitän machen. Arbeitspraktika werden in allen Bereichen angeboten.

Sprecher: Herr Jansen, vielen Dank für das Gespräch.

Teil 2

(Ein Telefonanruf)

- A: Hallo, hier ist Barbara Hermsen vom Waldorf-Kindergarten "Sonnenblume". Ich bin die Kindergärtnerin von Ben. Spreche ich mit Bens Vater?
- B: Ja, das tun Sie. Schönen guten Tag, Frau Hermsen.
- A: Ich hoffe, ich störe nicht.
- B: Nein, überhaupt nicht. Worum geht es denn? Meine Frau hat Ben doch erst vor zwei Stunden zum Kindergarten gebracht.
- A: **Erschrecken Sie bitte nicht**, Herr Walter, **wir haben alles wieder unter Kontrolle**. Sie müssen nur wissen, dass Ihr Sohn heute Morgen einen kleinen Unfall hatte ...
- B: Um Himmels Willen! Was ist denn passiert?
- A: **Eigentlich nichts Schlimmes – Sie brauchen sich keine Sorgen zu machen**. Aber weil heute so schönes Wetter ist, sind wir gleich früh mit den Kindern nach draußen auf den Spielplatz gegangen. Und Ben ist dort mit einem anderen Jungen zusammengestoßen. Also, er ist hingefallen und hat sich am Bein verletzt.
- B: Typisch Ben, dass er auch immer wie ein Wilder herumrennen muss!
- A: **Wir haben natürlich sofort erste Hilfe geleistet, und jetzt ist wieder alles in Ordnung**. Ben hat nur furchtbar geweint, weil es geblutet hat. **Inzwischen hat er sich schon wieder etwas beruhigt**. Aber er will unbedingt nach Hause.
- B: Ich komme ihn natürlich abholen.
- A: Das ist gut. Wann könnten Sie denn in etwa hier sein?
- B: Das hängt vom Verkehr ab, denn ich muss durch die Innenstadt fahren. Aber wenn ich mit dem Auto gut durchkomme, könnte ich in einer Viertelstunde da sein. Geben Sie mir bitte zur Vorsicht Ihre Handynummer durch, falls ich mich doch verspätet sollte!
- A: Kein Problem, Herr Walter, meine Handynummer ist die 0162 – 78 40 21 9.
- B: 0162 – 78 40 21 9, Frau Hermsen, H – E – R – M – S – E – N. Habe ich mir notiert, Frau Hermsen, danke.
- A: Bis gleich dann, Herr Walter.

Teil 3

(Gespräch an der Schule)

Lehrerin: Thomas, warte doch mal bitte kurz. Ich möchte mit dir sprechen.

Thomas: Ja, Frau Schmidt.

Lehrerin: Thomas, ich muss sagen, du fällst mir schon seit einiger Zeit auf. Du bist zu unaufmerksam im Unterricht. Du sprichst die ganze Zeit! Das muss sich ändern, hörst du?

Thomas: Ja, kann schon sein ...

Lehrerin: „Kann schon sein“?! Meinst du das im Ernst? Schau, ich habe dir doch allein heute schon drei Mal sagen müssen, dass du während der Stunde still sein sollst. Und du sprichst immer weiter. Warum kannst du nicht einfach ruhig sein? Du bist der Einzige, der stört.

Thomas: Ja, aber ich muss sagen, der Lateinunterricht ist mir viel zu langweilig.

Lehrerin: Ich glaube, ich höre nicht richtig! Was soll denn das heißen?!

Thomas: Ich finde das Fach einfach nicht interessant. Ich werde nächstes Jahr kein Latein mehr machen, also brauche ich auch keine guten Noten. Es ist mir ziemlich egal, was ich in Latein bekomme.

Lehrerin: Ja, findest du das nicht ein bisschen egoistisch? Andere in deiner Klasse wollen mit Latein weitermachen. Sie wollen etwas lernen, aber du lenkst sie ab. Die anderen brauchen eine gute Note, auch wenn du nichts lernen willst. Du musst Rücksicht auf deine Mitschüler nehmen.

Thomas: Aber die lachen doch auch, wenn ich einen Witz mache.

Lehrerin: Das kann schon sein, aber ich möchte, dass du dein Verhalten ab sofort änderst. Deshalb warne ich dich: Wenn du noch einmal ungefragt in der Stunde sprichst, werde ich deine Eltern anrufen und mit ihnen über eine Lösung sprechen. Ist das klar?

Thomas: Ja, Frau Schmidt.

Teil 4

Sprecher 1: Die Nachrichten. Berlin. Laut einer Umfrage der deutschen Reiseunternehmen machen 160 000 Deutsche im Jahr eine Sprachreise. Etwa die Hälfte davon sind Kinder und Jugendliche. Neun von zehn deutschen Schülern wollen ihr Englisch verbessern. Viele ältere Schüler reisen nach Großbritannien. Für Jüngere gibt es 160 englische Sprachcamps in Deutschland. Bei der Buchung sollten Eltern darauf achten, dass die Lerngruppe nicht mehr als 15 Schüler habe, das Freizeitangebot gut organisiert sei und es am Anfang einen Englischtest gebe, so Klaus Kunze vom Verband Deutscher Sprachreise-Veranstalter.

Sprecher 2: Dublin. "The Gathering" nennt sich eine neue Initiative der irischen Regierung. Sie ruft irische Auswanderer und Irlandfans auf der ganzen Welt dazu auf, Irland zu besuchen. Sinn dieser Initiative sei es, so der Minister für Transport, Tourismus und Sport, für Irland weltweit zu werben und das Land durch diverse Veranstaltungen wie Straßenfeste und Konzerte für Touristen attraktiv zu machen. So finden in Irland im Jahr 2013 neben dem Festival zum Sankt Patrickstag auch ein Gourmet-Festival, Weihnachtsmärkte und Sportfeste aller Art statt. Weltweit gibt es über 60 Millionen Menschen irischer Abstammung; rund 30 000 davon leben in Deutschland.

Sprecher 3: Stuttgart. Immer öfter wird auf Facebook zu spontanen Partys aufgerufen, die in Parks oder auf Marktplätzen in den Großstädten, oder in der Natur an Flüssen oder Badeseen stattfinden. Oft kommen tausende Leute zum Feiern. Damit auf den Facebook-Partys keine Sachen kaputt gehen oder Menschen verletzt werden, sind auch Polizisten vor Ort. Jetzt fordern immer mehr Politiker in Deutschland, dass das Internetportal Facebook entweder für entstandenen Schaden zahlen oder solche Party-Aufrufe stoppen soll.

Sprecher 4: Und nun zum Wetter. In den kommenden Tagen wird sich das Wetter nicht deutlich ändern. Es bleibt weiterhin sonnig und trocken mit Tageshöchsttemperaturen um 25 Grad. Morgens besteht die Gefahr von Frühnebel. Auch für das Wochenende versprechen die Wetterexperten einen Himmel ohne Wolken. In den Alpen herrscht gute Fernsicht, also sind die nächsten Tage ideal für Bergwanderungen.

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán

Leathanach Bán

